

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.246/2023/11.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Hornyák Szabolcs János, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Dr. Varga Eszter, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2023. július 6.
Az ügy tárgya: sikkasztás büntette és más bűncselekmények
Terhelt(ek):
Első fok: Nyíregyházi Járásbíróság, 26.Bpk.916/2021/2., büntetővégzés,
iratok alapján, 2021. június 24.
jogerős: 2021. július 13.

Az indítvány előterjesztője: a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: hatályon kívül helyezés iránt

Rendelkező rész

A Kúria a sikkasztás büntette és más bűncselekmények miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nyíregyházi Járásbíróság 26.Bpk.916/2021/2. számú büntetővégzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Nyíregyházi Járásbíróság a 2021. június 24. napján meghozott és 2021. július 13. napján jogerős 26.Bpk.916/2021/2. számú büntetővégzésével a terhelttel szemben sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés], testi sértés vétsége [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és zaklatás vétsége [Btk. 222. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztést szabott ki, amelynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön, és megállapította, hogy a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Elrendelte a terhelt pártfogó felügyeletét. Elbírálta a sértett polgári jogi igényét, továbbá rendelkezett a bűnjelekről.

II.

[2] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség Bf.74/2023/2. számon terjesztett elő felülvizsgálati indítványt – a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottn – a megtámadott határozat hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[3] Indokai szerint az eljáró bíróság a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott abszolút eljárási szabálysértést valósított meg azzal, hogy a jogerős büntetővégzés indokolásában nem szerepel a vád tárgyává tett további cselekmények történeti tényállása és azok jogi minősítése, annak ellenére, hogy a rendelkező részben a terhelt bűnösségét a bíróság ezen cselekmények miatt is megállapította.

[4] Kifejtette, hogy a terhelttel szemben a Nyíregyházi Járási Ügyészség a B.5977/2021/8. számú vádiratával a vádirat 1. pontjában szereplő cselekmény miatt nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntette miatt, továbbá a vádirat 2. pontjában leírt, 2020. november 24. napján elkövetett garázdaság vétsége, könnyű testi sértés vétsége, kisebb értékre elkövetett rongálás vétsége és zaklatás vétsége miatt emelt vádat.

[5] A járásbíróság a büntetővégzés rendelkező részében a vád tárgyává tett valamennyi bűncselekményt elbírálta, azonban az indokolásban nem szerepel a terhelt terhére rótt, 2020. november 24. napján elkövetett cselekmények történeti tényállása, és azok jogi minősítése.

[6] Az irányadó bírói gyakorlatra hivatkozással utalt rá, hogy feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértés, ha a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez tartozó tényállás, vagyis a bűnösség kimondásának ténybeli alapja teljes egészében hiányzik, mert az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[7] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[8] A Legfőbb Ügyészség BF.211/2023/4. számú nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt – annak indokaival és jogi álláspontjával egyetértve – fenntartotta.

III.

[9] A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítvány alapos.

[10] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ami a jogerős ítélettel szembeni jogi – és nem pedig ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja.

[11] A Be. 648. §-a valamennyi felülvizsgálati okra kiterjedően rögzíti, hogy felülvizsgálatnak csak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen van helye, kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[12] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálati ok, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. A Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja értelmében ilyen feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, ha az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

[13] A Kúria ezzel összefüggésben rámutat a következőkre.

[14] A bíróság indokolási kötelezettségének teljesítése közjogi és perjogi szabályokból fakadó kötelezettség, amely nem diszkrecionális, hanem törvényileg szabályozott. A bírói döntés indokolásának megléte törvényileg egzakt kötelezettség, legfeljebb mikéntje lehet mérlegelés tárgya; ez utóbbi immár relatív eljárási szabálysértés körébe tartozó [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont].

[15] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés második fordulata szerint „A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”.

[16] A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 13. § (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság határozatát – ha a törvény kivételt nem tesz – indokolni köteles.

[17] Értelemszerűen, ha az indokolási kötelezettséghez kapcsolódó eljárási szabálysértés kifejezett törvényi szabály sérelmével jár, és nem mérlegelés körébe vonható, akkor az az eljárási sérelem nem lehet relatív szabálysértés, hanem feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető, vagyis abszolút eljárási szabálysértés.

[18] Nyilvánvalóan ilyennek tekintendő, ha a bűnösség kimondásáról szóló rendelkezéshez tartozó tényállás, vagyis e rendelkezés ténybeli alapja teljes egészében hiányzik (Bfv.III.777/2020/9. szám, BH 2021.193.).

[19] A Be. 451. § (1) bekezdése alapján a bíróság határozata – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – bevezető részből, rendelkező részből, jogorvoslati részből, indokolásból és záró részből áll. Az (5) bekezdés szerint az indokolás a bíróság által megállapított, a döntés alapjául szolgáló, jelentős tényeket és körülményeket, valamint a határozat alapjául szolgáló jogszabályokat tartalmazza.

[20] A Be. 739. § (2) bekezdése egyértelművé teszi, hogy a büntetővégzés ügydöntő határozat. A büntetővégzésre – ha a törvény másképp nem rendelkezik – az ítéletre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[21] A Be. 741. § (3) bekezdése alapján a büntetővégzés rendelkező részének tartalmaznia kell a Be. 561. § (2) bekezdésében foglaltakat, valamint a Be. a 742. § és a 744. §-ban foglaltakra való figyelmeztetést.

[22] A Be. 741. § (4) bekezdése szerint a büntetővégzés indokolása a megállapított tényállást, a vádra és a büntetővégzés feltételeinek fennállására való utalást, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelölését tartalmazza.

[23] Az iratokból kitűnően a terhelttel szemben a Nyíregyházi Járási Ügyészség a Nyíregyházi Járásbírósághoz 2021. június 15. napján érkezett B.5977/2021/8. számú vádiratával

– a 2020. október 27. napján nagyobb értékre elkövetett sikkasztás büntette (1. vádpont), valamint

– a 2020. november 24. napján elkövetett garázdaság vétsége, könnyű testi sértés vétsége, kisebb értékre elkövetett rongálás vétsége és zaklatás vétsége (2. vádpont)

miatt emelt vádat.

[24] A Nyíregyházi Járásbíróság 26.Bpk.916/2021/2. számú büntetővégzésének rendelkező része tartalmazza, hogy a bíróság a terhelttel szemben sikkasztás büntette [Btk. 372. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a) pont], garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés], testi sértés vétsége [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés], rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] és zaklatás vétsége [Btk. 222. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont] miatt szabott ki büntetést.

[25] Ezzel szemben a büntetővégzés indokolása nem tartalmazza azoknak a – Nyíregyházi Járási Ügyészség B.5977/2021/8. számú vádiratának 2. vádpontjában körülírt – cselekményeknek a tényállását, amelyeket a járásbíróság garázdaság vétségének, testi sértés vétségének, rongálás vétségének és zaklatás vétségének minősített.

[26] Ekként e bűncselekmények kapcsán nincs olyan ügydöntő, vádról rendelkező határozat, amely a történeti tényállást tartalmazná, holott annak mellőzésére a már idézett törvényi rendelkezések nem adnak lehetőséget.

[27] Ily módon a megtámadott határozatból a tényállás hiányában nem állapítható meg, hogy a terhelt milyen bűncselekményt követett el, az miként minősül.

[28] Ekként a Kúria a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a megtámadott határozatot a Be. 663. § (2) bekezdése alapján, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti abszolút eljárási szabálysértés megvalósulása miatt hatályon kívül helyezte, és az eljárás bíróságot új eljárásra utasította.

IV.

[29] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. július 6.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.246/2023/11. számú határozata 2023. július 6. napján véglegessé vált.

Budapest, 2023. július 6.

Dr. Bartkó Levente s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

bíróági ügyintéző